

MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ZAKEN ZOU GARANTIEFONDS MOETEN OPZETTEN

Waterschappen positief over Nereda

Waterschappen zijn positief over de nieuwe zuiveringstechniek Nereda (zie H₂O nummer 3, pag. 8-10 en 31-34), maar zijn geneigd nog even af te wachten. Hoewel de techniek veelbelovend is, kunnen nog onverwachte nadelen optreden, menen zij. Toch zien partijen als STOWA en DHV, die Nereda mede hebben ontwikkeld, in de nieuwe zuiveringstechniek een potentieel succesvol exportproduct. Maar dat kunnen zij niet alleen. STOWA-voorzitter Monique de Vries deed daarom een oproep aan de rijksoverheid, met name aan het Ministerie van Economische Zaken, een risicofonds in te stellen. Vanuit dit fonds kan een impuls worden gegeven aan kansrijke exportprojecten.

In een speciaal voor bestuurders, directies en sectorhoofden van waterschappen georganiseerde bijeenkomst legden Merle de Kreuk van de TU Delft en Bart de Bruin van DHV kort en bondig de techniek en de tot nu behaalde resultaten van Nereda uit. Nereda is een aërobe korrelslibtechnologie, waarbij de gevormde korrels snel bezinken. Bovendien kunnen alle processen in één reactor plaatsvinden, waardoor de techniek aanzienlijk minder ruimte in beslag neemt dan conventionele zuiveringstechnieken. Ook het energieverbruik ligt lager, terwijl de effluentkwaliteit niet onderdoet voor andere technieken. Tenslotte is het relatief eenvoudig de effluentkwaliteit verder te verbeteren met bijvoorbeeld een nageschakeld zandfilter. In tegenstelling tot andere technieken wordt het afvalwater niet continu gezuiverd, maar in porties.

De techniek is op pilotschaal op een rioolwaterzuivering in Ede uitgeprobeerd. De resultaten zijn veelbelovend. Dezelfde installatie staat nu op een afvalwaterzuive-

ring van het Hoogheemraadschap van Rijnland in Aalsmeer. Volgens de heer Dijkma van het schap is deze zuivering te klein, zowel hydraulisch als biologisch. Rijnland probeert daar op verschillende manieren iets aan te doen: de gemeente gaat (een gedeelte van) het riool afkoppelen, maar de awzi wordt ook uitgebreid. Vanwege de voordelen die Nereda biedt, wil het hoogheemraadschap nader kennismaken. De pilotinstallatie geeft Rijnland daartoe de gelegenheid. Maar ondanks de voordelen gaf Dijkma aan dat Nereda niet automatisch wordt toegepast. Als de pilot succesvol verloopt, is Nereda "één van de technieken" die het hoogheemraadschap overweegt.

Andy Schellen van Waterschap Hollandse Delta was minder voorzichtig. Ook zijn waterschap heeft te maken met strengere lozingseisen en te kleine awzi's en rwzi's. Nereda wordt daarbij bekeken zoals elke andere technologie: de kosten worden onder de loep genomen, het ruimtebeslag en de zuiveringsresultaten. Voor Nereda is nog

niet alles duidelijk. Zo is de kostenbesparing nog niet zeker: is vanwege de batchgewijze verwerking buffering van het influent noodzakelijk? Moet het effluent nabehandeld worden? Moeilijke vragen, want er zijn (nog) geen referenties op praktijkschaal. De ruimtebesparing is wel evident, maar de effluentkwaliteit is niet onderscheidend van andere zuiveringstechnieken. Wel is een kosten-effectieve combinatie met zandfiltratie mogelijk.

Een andere, minder technische overweging om Nereda toch te proberen is het feit dat Hollandse Delta innovaties waar mogelijk wil ondersteunen. Op die manier worden duurzame ontwikkelingen gestimuleerd, maar ook een potentieel exportproduct.

Al die redenen bij elkaar zijn voor het waterschap genoeg om een proeflocatie te overwegen. Dit zou kunnen op rwzi Zuidland, die van 8.000 naar 11.000 v.e. moet worden uitgebreid. Als de nieuwe installatie niet duurder is dan een conventionele, als de inzet van Nereda in geval van nood is terug te draaien, als risico's financieel gedekt zijn en als de Wvo-vergunningverlener ermee instemt, zou hier een Nereda-installatie kunnen worden geplaatst.

Die risicodkking kwam ook terug in de toespraak van Monique de Vries, voorzitter van STOWA. In de optiek van STOWA is Nederland een innovatieland als het om water gaat en Nereda is daarvan een sprekend voorbeeld. Toch kan het beter. Waterbeheerders hebben altijd al innovatief werk gedaan, getuige bijvoorbeeld MBR en de nieuwe ijkdijk in Noord-Nederland. Maar daaraan zitten grenzen. Waterschappen zijn verantwoordelijk voor het waterbeheer en de zuivering van afvalwater. Daarom is het noodzakelijk de kosten te beperken en risico's te mijden. Bij nieuwe technieken kan daarbij een spanningsveld ontstaan. Anderzijds kunnen dergelijke nieuwe technieken niet alleen in Nederland gebruikt worden, maar ook in het buitenland. Om de innovatiedrang niet te laten lijden onder de angst risico's te lopen zou de rijksoverheid kunnen bijdragen. Met name het Ministerie van Economische Zaken zou een stimulerende rol kunnen spelen bij exportbevordering. De Vries noemde daarbij de oprichting van een risicofonds. Als dit fonds voor het ene project niet nodig is, zou het ingezet kunnen worden voor een ander project. ❏

Export watersector 5,5% gestegen

De Nederlandse watersector heeft vorig jaar minimaal 5,5 procent meer geëxporteerd dan in 2004. Dat blijkt uit de 'Watersector Exportindex', die elk jaar wordt uitgevoerd in opdracht van het programma 'Partners voor Water'.

Om de export van de Nederlandse watersector als geheel in beeld te brengen, wordt jaarlijks op basis van een groot aantal bedrijven een sectorbrede waterexportindex opgesteld. Uit de resultaten, die op 13 februari verschenen, blijkt dat de totale waarde van de export 4,4 miljard euro bedraagt. Ongeveer 70 procent van de Nederlandse bedrijven beoordeelt de buitenlandse markt voor wateractiviteiten als gunstig tot zeer gunstig. Deze trend sluit aan bij het aanwijzen van de Nederlandse watersector als één van de sleutelgebieden van de binnenlandse economie. ❏
zie ook pagina 12 en 13